

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Hoger Onderwijs &
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
756593

Uw brief van
01 april 2015

Uw referentie
2015Z05815

Datum 20 april 2015

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van lid Duisenberg (VVD) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht "The age of mooc: gratis online toponderwijs wordt door bedrijven én universiteiten ingekocht" (ingezonden 1 april 2015)

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Duisenberg (VVD) van uw Kamer inzake het bericht "The age of mooc: gratis online toponderwijs wordt door bedrijven én universiteiten ingekocht".

De vragen werden mij toegezonden bij uw brief met kenmerk 2015Z05815.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

2015Z05815

Onze referentie
756593

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Duisenberg (VVD) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake het bericht "The age of mooc: gratis online toponderwijs wordt door bedrijven én universiteiten ingekocht" (ingezonden d.d. 01 april 2015 kenmerk 2015Z05815).

Vraag 1:

Heeft u kennisgenomen van het bericht "The age of mooc: gratis online toponderwijs wordt door bedrijven én universiteiten ingekocht"? ¹

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Deelt u de mening dat het onderdeel maken van massive online open courses (mooc's) in het reguliere onderwijs een uitgelezen kans is voor studenten om in aanraking te komen met de beste docenten van de beste universiteiten? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 2:

In januari 2014 heb ik Uw Kamer een brief² gestuurd betreffende open en online hoger onderwijs. Hierin schreef ik dat de beste docenten wereldwijd of juist nationaal een plek zouden kunnen krijgen in het reguliere onderwijs. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van mooc's of andere open digitale leermiddelen. De potentie hiervan is groot, al zal iedere hoger onderwijsinstelling er bijvoorbeeld vanwege het gekozen profiel anders van kunnen profiteren. Juist daarom stimuleer ik hogeronderwijsinstellingen om hiermee actief te experimenteren, de inzet te evalueren en daar lering uit te trekken.

Vraag 3:

Kunt u bevestigen dat onderwijsinstellingen laten onderzoeken of ze een deel van hun onderwijs kunnen inkopen via mooc's om studenten te begeleiden in het onderwijs? Deelt u de mening dat mooc's onderdeel kunnen worden van het curriculum, mits de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd blijft? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 3:

Ik ben niet bekend met onderwijsinstellingen die laten onderzoeken of ze een deel van hun onderwijs kunnen inkopen via mooc's om studenten te begeleiden in het onderwijs. Wel zijn meerdere Nederlandse instellingen aan het experimenteren met het incorporeren van een mooc of andere vormen van online onderwijs in het reguliere curriculum. Dat doen ze door bijvoorbeeld een mooc van een buitenlandse instelling in te kopen en in te voegen in het curriculum. Ik deel uw mening dat de kwaliteit van het onderwijs ook daarbij gewaarborgd moet zijn. Net als het toekennen van studiepunten voor het volgen van een vak in het buitenland, kunnen examencommissies hiervoor studiepunten toekennen. Zij

---

¹ Het Financieele Dagblad, 27 maart 2015, blz. 33

² Vergaderjaar 2013-2014, Kamerstuk 31 288, Nr. 362

hebben een belangrijke rol om de kwaliteit te waarborgen. Als de onderwijskwaliteit gewaarborgd is, kunnen mooc's en andere vormen van online onderwijs onderdeel worden van het curriculum, dat is nu in sommige gevallen ook al mogelijk.

Onze referentie
756593

Vraag 4:

Bent u bereid alle belemmeringen voor mooc's weg te nemen opdat mooc's onderdeel kunnen worden van het curriculum, mits de onderwijskwaliteit gewaarborgd blijft? Zo ja, wilt u deze belemmeringen dan inventariseren in overleg met het onderwijsveld en in een brief delen met de Kamer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4:

Zolang de onderwijskwaliteit gewaarborgd blijft, kunnen mooc's en andere vormen van online onderwijs onderdeel worden van het curriculum. Dit gebeurt ook al, zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 3. Ik ben bereid om het gesprek met het onderwijsveld aan te gaan, als ik signalen krijg van belemmeringen om mooc's en andere vormen van online onderwijs te integreren in het curriculum. Dan zal ik Uw Kamer hierover ook informeren.

Vraag 5:

Op welke andere wijze ziet u kansen voor de erkenning van mooc's? Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van aantekeningen op het diploma of het verstrekken van certificaten na het volgen van mooc's?

Antwoord 5:

Mooc's kunnen net als andere vormen van online onderwijs onderdeel zijn van het curriculum. Daarmee is er geen verschil tussen een mooc en andere vormen van onderwijs. Om een mooc als afzonderlijke module in het curriculum op te nemen en er studiepunten aan te kunnen verbinden, moet de kwaliteit door de examencommissie gewaarborgd zijn. Het is aan de instelling zelf om het op te nemen op het diplomasupplement. Daarnaast is het nu al mogelijk om buiten het reguliere curriculum om na het met goed gevolg afsluiten van een mooc van een andere instelling een certificaat te verkrijgen, meestal tegen (geringe) betaling. Het is aan de instelling zelf om een certificaat te verstrekken. Dit certificaat is weliswaar niet door de Nederlandse overheid erkend, maar geeft wel uitdrukking aan de ontwikkeling die de student heeft doorgemaakt. Daarmee kan het ook van waarde zijn voor bijvoorbeeld werkgevers.

Vraag 6:

Heeft u nog steeds de ambitie om Nederland leidend in Europa te maken op het gebied van mooc's? Zo ja, welke stappen gaat u hiertoe ondernemen? Zo nee, waarom niet en op welke wijze anticipeert u dan wel op de digitalisering van het onderwijs in de rest van de wereld?

Antwoord 6:

Mijn ambities op het gebied van open en online hoger onderwijs zijn onveranderd. De ontwikkeling op het gebied van open en online onderwijs zie ik als een zeer kansrijke ontwikkeling. Ik constateer dat Nederland er goed voor staat, met instellingen die ook internationaal gezien voorop lopen en een samenwerkingsorganisatie als SURF. Ik daag instellingen uit om actief te experimenteren en deze experimenten ook te evalueren. Zo stimuleer ik

instellingen onder andere met een stimuleringsregeling³ die loopt tot en met 2019. Uiterlijk 1 mei aanstaande besluit ik welke aanvragers ik in de eerste tranche financieel kan ondersteunen. Met deze regeling daag ik instellingen uit om ook ambitieus te blijven en daarmee voorop te blijven lopen. Ook tijdens het Nederlands voorzitterschap van de EU in de eerste helft van 2016 zal open en online hoger onderwijs een belangrijk thema zijn, dat ik hoog op de Europese agenda wil houden.

Onze referentie
756593

---

³ Regeling open en online hoger onderwijs, Staatscourant 2014, Nr. 32675